

<b>Comunitat Autònoma / Departament / Estat</b>	COMUNITAT VALENCIANA
<b>Municipi</b>	XÀBIA
<b>Direcció</b>	03730
<b>Edifici</b>	Parròquia de Sant Bertomeu

## Campanes desaparegudes

<b>Nom</b>	<b>La Cristóbal</b>
<b>Localització</b>	
<b>Mesures (cm)</b>	Diàmetre (en cm) 76   Vora 0   Altura del bronze   Pes aproximat (en quilos)254 kg
<b>Fonedor</b>	
<b>Any fosa</b>	1575
<b>Descripció</b>	"La "Cristóbal", de cinco quintales, bendecida el mismo día que la anterior y apadrinada por don Cristóbal Sapena y Ana Bas, doncella, hija de Jaime. Era la voz más generosamente auditiva, el fondo constante en el redoblar de las fiestas mayores. " CRESPO RUANO, J. (1971) Perduda en la guerra civil.
<b>Fotos</b>	0
<b>Tocs</b>	
<b>Conservació, manteniment</b>	
<b>Protecció</b>	
<b>Propostes</b>	
<b>Autors de la documentació</b>	
<b>Data</b>	

<b>Nom</b>	<b>La Tófolá (desapareguda)</b>
<b>Localització</b>	
<b>Mesures (cm)</b>	Diàmetre (en cm) 92   Vora 0   Altura del bronze   Pes aproximat (en quilos)451 kg
<b>Fonedor</b>	
<b>Any fosa</b>	1575
<b>Descripció</b>	"La "Tófolá", de nueve quintales de peso. Bendecida el 24 de octubre de 1575, por mano del venerable rector don Bartolomé Dalp y apadrinada por el "Batle" don Juan de Urteaga y Angela Duart. Su nombre era puro escape fonético. Demasiado sabían los hombres de entonces que aquel nombre no admitía esta variación genérica, pero el placer de llamarla con aquella libertad seudónima, se fue diluyendo en la expresión íntima y candorosa del pueblo, hasta penetrar en la conciencia vernácula de nuestro lenguaje." CRESPO RUANO, J. (1971) Perduda en la guerra civil.
<b>Fotos</b>	0

<b>Tocs</b>	
<b>Conservació, manteniment</b>	
<b>Protecció</b>	
<b>Propostes</b>	
<b>Autors de la documentació</b>	
<b>Data</b>	

<b>Nom</b>	<b>Mariana (refosa)</b>
<b>Localització</b>	
<b>Mesures (cm)</b>	Diàmetre (en cm) 95   Vora 10   Altura del bronze 80   Pes aproximat (en quilos) <b>501</b> kg
<b>Fonedor</b>	MANCLÚS, SALVADOR
<b>Any fosa</b>	1963
<b>Descripció</b>	
<b>Fotos</b>	55
<b>Tocs</b>	Fa els tocs de missa diària i participa als de missa de diumenge i de difunt
<b>Conservació, manteniment</b>	
<b>Protecció</b>	Protecció genèrica per trobar-se dins d'un BIC declarat.
<b>Propostes</b>	
<b>Autors de la documentació</b>	LLOP i BAYO, Francesc
<b>Data</b>	18-07-2023

<b>Nom</b>	<b>Mariana</b>
<b>Localització</b>	
<b>Mesures (cm)</b>	Diàmetre (en cm) 95   Vora   Altura del bronze   Pes aproximat (en quilos)496 kg
<b>Fonedor</b>	ROSES, HERMANOS (SILLA)
<b>Any fosa</b>	1941
<b>Descripció</b>	<p>La campana, refosa en 1963, probablement tenia una simple inscripció: "MARIANA", una creu, possiblement un anagrama de Maria,, la marca de fàbrica amb un escut d'Espanya i la inscripció "JAVEA AÑO 1941".</p> <p>La campana fou portada triomfalment en carro per a la seua benedicció en desembre del 1941 i pujada al campanar immediatament després amb les dues germanes menors, encara existents.</p> <p>El nom de la campana podria fer referència a una de les padrines: Mariana Cholbi Calabuig.</p>
<b>Fotos</b>	2

<b>Tocs</b>	
<b>Conservació, manteniment</b>	
<b>Protecció</b>	
<b>Propostes</b>	
<b>Autors de la documentació</b>	LLOP i BAYO, Francesc
<b>Data</b>	18-07-2023

<b>Nom</b>	<b>La "Bartolomeue-María-Antonia"</b>
<b>Localització</b>	
<b>Mesures (cm)</b>	Diàmetre (en cm) 132   Vora 0   Altura del bronze   Pes aproximat (en quilos)1332 kg
<b>Fonedor</b>	
<b>Any fosa</b>	1651
<b>Descripció</b>	"La "Bartolomeue-María-Antonia", setenta y seis años más joven. Bendecida por el Pavorde Dr. D. Bartolomé Borrull, el 9 de febrero de 1651. Tenía 27 quintales de peso, 108 arrobas. La apadrinaron don Francisco Campana "gorda"; la mayor. Pausada y obesa. Exigía la destreza de tres hombres para su difícil volteo. Oí decir en mi niñez, que muchos hombres y mujeres de Jávea hicieron aportación espontánea de joyas y aderezos, para fundirlos en la gran calda donde gestaba su encarnación." CRESPO RUANO, J. (1971) Refosa en 1843
<b>Fotos</b>	0
<b>Tocs</b>	
<b>Conservació, manteniment</b>	
<b>Protecció</b>	
<b>Propostes</b>	
<b>Autors de la documentació</b>	LLOP i BAYO, Francesc
<b>Data</b>	18-07-2023

## Campanes actuals

<b>Nom</b>	<b>San Bartolomé Apóstol</b>
<b>Localització</b>	
<b>Mesures (cm)</b>	Diàmetre (en cm) 132   Vora 0   Altura del bronze   Pes aproximat (en quilos)1332 kg
<b>Fonedor</b>	
<b>Any fosa</b>	1843

<b>Descripció</b>	"La postrera fue bendecida e instalada en su pórtico el 11 de febrero de 1843. Ofició la ceremonia el rector titular don José Sendra. Se le impuso el nombre de "San Bartolomé Apóstol" y actuaron de padrinos don Vicente Sapena y doña Rosalía Bolufer." CRESPO RUANO, J. (1971) Perduda en la guerra civil.
<b>Fotos</b>	0
<b>Tocs</b>	
<b>Conservació, manteniment</b>	
<b>Protecció</b>	
<b>Propostes</b>	
<b>Autors de la documentació</b>	LLOP i BAYO, Francesc
<b>Data</b>	18-07-2023

<b>Nom</b>	<b>Victòria (1)</b>
<b>Localització</b>	Campanar parroquial
<b>Mesures (cm)</b>	Diàmetre (en cm) 65   Vora 6,5   Altura del bronze 55   Pes aproximat (en quilos) <b>151</b> kg
<b>Fonedor</b>	ROSES, HERMANOS (SILLA)
<b>Any fosa</b>	1941
<b>Descripció</b>	
<b>Fotos</b>	41
<b>Tocs</b>	Participa als tocs de difunt, missa diumenge, àngelus dissabte i diumenge, repic adoració i diversos vols.
<b>Conservació, manteniment</b>	
<b>Protecció</b>	Protecció genèrica per trobar-se dins d'un BIC declarat.
<b>Propostes</b>	
<b>Autors de la documentació</b>	MARTÍN, Luz
<b>Data</b>	03-03-2024

<b>Nom</b>	<b>Sebastiana (2)</b>
<b>Localització</b>	Campanar parroquial
<b>Mesures (cm)</b>	Diàmetre (en cm) 79   Vora 8   Altura del bronze 65   Pes aproximat (en quilos) <b>300</b> kg
<b>Fonedor</b>	ROSES, HERMANOS (SILLA)
<b>Any fosa</b>	1941
<b>Descripció</b>	

<b>Fotos</b>	46
<b>Tocs</b>	Toca els quarts i participa als tocs de difunt, missa diària, missa diumenge, repic adoració i diversos vols.
<b>Conservació, manteniment</b>	
<b>Protecció</b>	Protecció genèrica per trobar-se dins d'un BIC declarat.
<b>Propostes</b>	
<b>Autors de la documentació</b>	ÁLVARO MUÑOZ, Mari Carmen; LLOP i BAYO, Francesc
<b>Data</b>	01-03-2024

<b>Nom</b>	<b>Maria (3)</b>
<b>Localització</b>	Campanar parroquial
<b>Mesures (cm)</b>	Diàmetre (en cm) 89   Vora   Altura del bronze   Pes aproximat (en quilos) <b>457 kg</b>
<b>Fonedor</b>	PORTILLA, ABEL (GAJANO)
<b>Any fosa</b>	2023
<b>Descripció</b>	
<b>Fotos</b>	41
<b>Tocs</b>	Participa als tocs de difunt, missa diumenge, repic adoració i diversos vols.
<b>Conservació, manteniment</b>	
<b>Protecció</b>	
<b>Propostes</b>	
<b>Autors de la documentació</b>	MARTÍN, Luz
<b>Data</b>	03-03-2024

<b>Nom</b>	<b>Bertomeua, Pax, la grossa (4)</b>
<b>Localització</b>	Campanar parroquial
<b>Mesures (cm)</b>	Diàmetre (en cm) 132   Vora 14   Altura del bronze 105   Pes aproximat (en quilos) <b>1432 kg</b>
<b>Fonedor</b>	ROSES, HERMANOS (SILLA)
<b>Any fosa</b>	1942
<b>Descripció</b>	
<b>Fotos</b>	80
<b>Tocs</b>	Toca les hores i participa als tocs de difunt, àngelus diari, àngelus dissabte i diumenge, missa diària, missa diumenge, i diversos vols.
<b>Conservació, manteniment</b>	
<b>Protecció</b>	Protecció genèrica per trobar-se dins d'un BIC declarat.
<b>Propostes</b>	

<b>Autors de la documentació</b>	MARTÍN, Luz
<b>Data</b>	03-03-2024

Información completa: [Parròquia de Sant Bertomeu - \(COMUNITAT VALENCIANA\)](#)

PDF (16-06-2026)